

Ingehouden spel van Maria Kraakman in stuk over Duitse in de oorlog

Theater Anoniem

★★★★☆

► Maria Kraakman schakelt soepel tussen emoties.

ROTTERDAM Hoe groot kan de drift om te leven zijn? Groot, zo blijkt uit het dagboek dat een jonge Duitse vrouw in Berlijn aan het einde van de Tweede Wereldoorlog bijhield. De dagboek aantekeningen verschenen later onder de titel *Een vrouw in Berlijn*. De schrijfster verkoos anoniem te blijven, vanwege de choquerende inhoud van haar verhaal. Theatermaakster Nataliya Golofastova bewerkte het tot de indringende voorstelling *Anoniem* bij Productiehuis Rotterdam.

Niet alleen de inhoud van het verhaal, dat lange beschrijvingen van moord en verkrachting bevat, is confronterend, maar ook de onderkoelde manier waarop deze vrouw hierover vertelt. En vooral haar berekenende gedrag, dat als enige doel heeft te overleven in een platgebombardeerde stad, waar voedsel en Duitse mannen schaars zijn, en Russische soldaten hun goddeloze gang gaan.

Actrice Maria Kraakman speelt de eenzame vrouw in Berlijn en dat doet ze mooi. Ze is ingehouden, speels en schuwt grote gebaren. De sentimentaliteit die bij een dergelijk onderwerp op de loer ligt, is uit haar toneelspel verdwenen. Momenten van ontroerende vrolijkheid volgen in de tekst soms kort op onbevattelijke en extreme gebeurtenissen. Moeiteloos

schakelt Kraakman tussen de emoties, zonder meteen naar voorspelbare extremen te grijpen. Door het geschreeuw en gewee-klaag tot een minimum te beperken, houden Kraakman en regisseuse Golofastova de beklemmende sfeer ruim anderhalf uur lang vol.

Het wordt allemaal nog benauwender – en eerlijk gezegd ook vermoeiender, als je er niet voor in de stemming bent – door de bijdragen van beeldend kunstenaar Joanneke Meester en ‘geluidsarchitect’ Mark Bain.

Meesters video-installatie bestaat uit verrijdbare televisies, waartussen Kraakman haar monoloog afsteekt. Deze laten verschillende lichaamsdelen van een paard zien. De beelden worden steeds gruwelijker. Langzaam wordt duidelijk dat dit paard zich niet meer in de wei bevindt, maar in het slachthuis. Deze transformatie spiegelt zich aan die van de vrouw: in haar gedachten verandert ook zij van een mooi levend wezen in een levenloos lichaam dat bezeten en gebruikt kan worden.

Golofastova heeft een indrukwekkend team van kunstenaars om zich heen verzameld en zo een intense voorstelling kunnen maken, die allesbehalve aangenaam en vermakelijk is, maar vooral ongemakkelijk en gedurfd.

Vincent Kouters

Anoniem door Productiehuis Rotterdam, bewerking en regie Nataliya Golofastova, spel Maria Kraakman. Rotterdamse Schouwburg, 3 mei, daar te zien t/m 15 mei.
www.rotterdamseschouwburg.nl